

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Distriktssenteret
Ogdalsvegen 2
7713 STEINKJER

Deres ref

Vår ref

Dato

19/49-15

19. desember 2019

Tildelingsbrev 2020 - Distriktssenteret

1. INNLEDNING

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2019–2020) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet, jf. Innst. 16 S (2019–2020) vedtatt 5. desember 2019.

Departementet gir i tildelingsbrevet virksomheten fullmakt til å disponere utgifts- og inntektsbevilgningene for 2020, jf. reglement for økonomistyring i staten § 7. Brevet fastsetter også kravene som departementet har til virksomheten. I tillegg delegerer departementet fullmakter til virksomheten.

Sammen med tildelingsbrevet legger økonomi- og virksomhetsinstruksen rammene for 2020.

Vi ber Distriktssenteret ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

2. OVERORDNEDE PRIORITERINGER

Målene for programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk er justert i inneværende års budsjettproposisjon. Distriktssenteret skal i hovedsak bidra til å realisere programkategoriens nye hovedmål 3, *Styrket utviklingsevne og tilgang til grunnleggende private tjenester i distriktene*.

I tillegg skal Distriktssenteret bidra i arbeidet med oppfølgingen av kommunereformen.

Distriktssenteret er en viktig kompetansepartner for kommuner og fylkeskommuner, og skal også bidra med faglige innspill til nasjonal politikktutvikling for Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det er et mål at Distriktssenteret styrker sin rolle som premissleverandør for KMD. Dette innebærer tett samarbeid med KMD, og en systematisk tilnærming og selvstendige vurderinger av sammenstillings- og analysearbeid. Arbeidet på dette området skal baseres på tydelige analysestrategier som sikrer at kunnskapen er relevant, og kan brukes til politikktutvikling.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Regionalpolitisk
avdeling

Saksbehandler
Knut Ove Nordås
22 24 70 49

I 2020 skal Distriktssenteret fortsatt prioritere små og mellomstore kommuner, og områder med særlige distriktsutfordringer (kommuner med sentralitet 5 og 6). Det er særlig rådmenn og kommunalsjefer som er målgruppen i disse kommunene.

3. MÅL FOR 2020

Gjennom Distriktssenterets ressurser og samarbeid med sentrale samarbeidspartnere, som fylkeskommuner og kommuner, skal senteret øke utviklingskapasitet- og kompetanse i kommunene, og være en nyttig og relevant kunnskapsbase for aktører innenfor temaet lokal samfunnsutvikling.

Som ansvarlig for Merkur-programmet, skal Distriktssenteret bidra til at det blir tilgang til grunnleggende private tjenester i distriktene.

Distriktssenteret skal i styringsdialogen i 2020 redegjøre for hvordan senteret arbeider for å styrke sin premissleverandørrolle, og bidra til departementets arbeid med politikkutvikling.

3.1 Kommunene er gode samfunnsutviklere

God samfunnsutvikling er helhetlig og langsiktig arbeid med å skape gode steder å bo, besøke og drive næring. Den gode samfunnsutviklingskommunen sørger for at planverket er oppdatert, og tar det i bruk. En slik kommune stimulerer lokaldemokratiet, og har formelle og uformelle arenaer der innbyggerne, næringsliv og organisasjonsliv kan delta i periodene mellom kommunevalgene. Det er også et sentralt element at involvering og medvirkning skjer på ulike måter, slik at innbyggere kan delta ut fra egne forutsetninger.

En kommune som er en god samfunnsutvikler skaper arenaer for samarbeid, sørger for dialog og medvirkning, driver nettverksbygging, og etablerer partnerskap både lokalt og regionalt. Kommunen har god infrastruktur for lokal næringsvirksomhet, og forstår dagligvarebutikkens betydning i områder med få innbyggere. Den har en god førstelinjetjeneste for bedrifter, gründere, samfunnsentreprenører og ildsjeler.

Distriktssenterets sentrale bidrag til målet er å øke kommunenes utviklingskapasitet.

Distriktssenteret skal bidra til bevisstgjøring av hvordan den gode samfunnsutviklerkommunen kan skapes. Kommunene må ta i bruk kunnskap om lokalt utviklingsarbeid.

I løpet av 2020 må Distriktssenteret ha inngått samarbeidsavtaler med fylkeskommunene og andre viktige aktører som bidrar til måloppnåelse. På bakgrunn av samarbeidsavtalene, vil vi i 2021 be om en tilbakemelding på nytten av samarbeidet, både fra Distriktssenteret og avtalepartene, jf. oppdrag 1 i tabellen.

Øvrige oppdrag

Nr	Oppdrag	Frist
1	<i>Styrket samarbeid med fylkeskommunene gjennom samarbeidsavtaler. Følge opp planen som er laget på dette feltet i 2019.</i>	Løpende rapportering på styringsmøter.

		Evaluering av avtalene 2021
2	<i>Bærekraftig samfunnsutvikling og verdiskaping</i> Distriktssenteret skal videreutvikle og formidle kunnskap om lokalt og regionalt arbeid med bærekraftig utvikling. Dette innebærer å synliggjøre betydningen av samspillet mellom natur, kultur og økonomi i lokal samfunnsutvikling. Senteret skal, når de har kontakt med fylkeskommunene, kommunene og statlige etater om samfunns- og arealplanlegging, legge FNs bærekraftsmål til grunn for arbeidet.	Løpende
3	<i>Attraktiv by – Statens pris for bærekraftig by- og stedsutvikling</i> Distriktssenteret skal være sekretariat for prisen "Attraktiv by – Statens pris for bærekraftig by- og stedsutvikling". Distriktssenteret skal ha hovedansvaret for dialogen med og oppfølging av arbeidet i juryen. Distriktssenteret får dekket utgifter til juryen og deler av utgiftene til eget arbeid i forbindelse med prisen, jf pkt 5.1 Budsjettrammer 2020.	Løpende
4	<i>By- og stedsutvikling.</i> Distriktssenteret skal delta i Forum for stedsutvikling. Distriktssenteret skal også bistå med faglige innspill og vurderinger til departementets arbeid på dette feltet.	Løpende
5	<i>Inkludering</i> Distriktssenteret skal bidra med relevant kunnskapsutvikling og formidling overfor kommuner og fylkeskommuner.	Løpende
6	<i>Ungdommens distriktpanel</i> Distriktssenteret skal legge til rette for og drifte det nyoppnevnte ungdomspanelet. Distriktssenteret får dekket deler av utgiftene til sekretariatet, jf pkt 5.1 Budsjettrammer 2020.	
7	<i>Lokaldemokrativeilederen</i> I 2020 skal Distriktssenteret bidra til å holde veilederen oppdatert. Dette skal skje gjennom halvårlige lenkegjennomganger og løpende relevansvurdering av eksemplene i veilederen. I tillegg skal Distriktssenteret innhente nye eksempler på kommuners arbeid med å fornye og utvikle sitt lokaldemokrati, og formidle disse gjennom korte og poengterte artikler til bruk i veilederen.	Løpende
8	<i>Regional utvikling</i> Distriktssenteret skal i samarbeid med departementet planlegge og gjennomføre både oppfølgingskonferanse i Byregionprogrammet og Verksted for regional utvikling.	Våren 2020

9	<i>Boliger og bomiljø</i> Distriktssenteret og Husbanken skal i perioden 2020–2022 starte et prosjekt om aldersvennlige boliger og bomiljø som retter seg mot distriktskommuner.	Løpende
---	---	---------

3.2 Tilgang til grunnleggende private tjenester i distriktene

Målet skal oppnås primært gjennom forvaltningen av Merkur-programmet. Formålet med Merkur er å sikre innbyggerne i distriktene tilgang til en nærliggende dagligvarebutikk med god kvalitet, og med tilleggstjenester som øker omsetningen, sikrer videre drift og gir innbyggerne i lokalsamfunnet bedre tjenester.

Distriktssenteret skal styrke det lokale samfunnsutviklerperspektivet i Merkur.

Distriktssenteret skal også styrke dialogen med kommunene, bl.a. på bakgrunn av erfaringene fra arbeidet med prosjektet nærbutikken og kommunen.

Avtalene med Merkur-konsulentene løper til august 2020. Distriktssenteret har ansvaret for å gjennomføre en ny konkurranseutlysning og inngå nye avtaler med Merkur-konsulenter.

Tilskuddsordningene er regulert i en egen forskrift, *forskrift om tilskudd fra Merkur-programmet*: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-05-23-748>

Styringsparameter

- Merkur-butikkene:
  - omsetningsutvikling,
  - andel inntekter fra andre kilder enn dagligvarehandelen og
  - overlevelsesrate.
- Nye avtaler med Merkur- konsulenter

Effektene av tilleggstjenestene skal rapporteres i periodiske evalueringer og rapporteres i årsrapporten når resultatene foreligger.

4. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

4.1 Fellesføring 2020: Oppfølging av regjeringens inkluderingsdugnad

Distriktssenteret skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Distriktssenteret skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Distriktssenteret hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Dette skal rapporteres i tråd med veiledning publisert høsten 2019.

4.2 Arbeid med informasjonssikkerhet

Norge er blant de fremste landene i verden på å ta i bruk digital teknologi. Dette gir store muligheter og fordeler, men digital teknologi byr også på nye utfordringer. Et overordnet mål er at norske virksomheter digitaliserer på en sikker og tillitvekkende måte, og har bedre evne

til egenbeskyttelse mot uønskede digitale hendelser, jf. Nasjonal strategi for digital sikkerhet (2019).

Med bakgrunn i dette skal alle KMDs underlagte virksomheter fra og med 2020 gi en overordnet beskrivelse i årsrapporten av status i det interne arbeidet med informasjonssikkerhet. Omtalen skal inkludere mål og strategi for virksomhetens arbeid med informasjonssikkerhet, internkontrollsystemet, kartlegging av avhengigheter og deltagelse i øvelser. Første statusrapportering skal skje i forbindelse med Distriktssenterets årsrapport for 2019.

5. BUDSJETTILDELINGER

5.1 Budsjetttrammer 2020

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for Kommunal- og moderniseringsdepartementets område, jf. Innst. 16 S (2019–2020), vedtatt 5. desember 2019.

Følgende ramme tildeles Distriktssenteret i 2020:

Kap. 554 Kompetansesenter for distriktsutvikling		<i>(i 1000 kr)</i>
Post	Betegnelse	Budsjett 2020
01	Driftsutgifter	33 343
	Sum kap. 0554	33 343

Bevilgningen på posten skal dekke alle driftsoppgaver, herunder forvaltning av Merkur-programmet.

Kap. 550 Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene *(i 1000 kr)*

Post	Betegnelse	Budsjett 2020
73	Merkur-programmet	59 409
	Sum kap. 550, post 73	59 409

Bevilgningen på posten skal dekke tilskuddene innenfor Merkur-programmet. Tilskuddsmidler det ikke er gitt tilsagn på, og midler hvor tilsagnet har falt bort, vil ikke bli overført mer enn maksimalt to år, dvs. budsjettår pluss to år, jf. også stikkordet "kan overføres". Midler som blir tilbakebetalt fra tilskuddsmottaker til Distriktssenteret, skal inntektsføres på kap. 5309, post Ymse, når perioden disse midlene kan overføres, har gått ut. Disse midlene kan ikke brukes på nytt i ordningene.

Tildelinger på andre budsjettkapitler

Distriktssenteret gis fullmakt til å belaste kap. 0500, post 21 Spesielle driftsutgifter med inntil 250 000 kroner for dekning av kostnader til juryen for prisen "Attraktiv by – Statens pris for bærekraftig by- og stedsutvikling".

Det gis videre fullmakt til å belaste kap. 0500, post 21 Spesielle driftsutgifter med inntil 400 000 kroner for dekning av kostnader til sekretariatsoppgaven knyttet til det nyoppnevnte ungdomspanelet.

Fullmaktene gjelder også for å utgiftsføre tilhørende merverdiavgift på Finansdepartementets kapittel 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 01 Driftsutgifter. Departementet ber om en statusrapportering på forbruk av tildelte midler så snart de er benyttet, og seneste innen de ordinære regnskapsfristene.

Kap. 0500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet (i 1000 kr)

Post	Betegnelse	Budsjett 2020
21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	650
	Sum kap. 500	650

6. FULLMAKTER

Departementet delegerer følgende budsjettmessige fullmakter til Distriktssenteret for budsjettåret 2020. Distriktssenteret er selv ansvarlig for å sette seg inn i de kravene og hjemlene departementet henviser til.

I tillegg gjelder de administrative fullmaktene gitt i økonomi- og virksomhetsinstruksen punkt 3.4.

6.1 Merinntektsfullmakt

Distriktssenteret har i 2020 fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 554, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 3554, post 01 Diverse inntekter, jf. Innst. 16 S (2019–2020) vedtatt 5. desember 2019.

6.2 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Fullmakten gis på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.3.

6.3 Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr mot tilsvarende innsparing i etterfølgende budsjettår

Fullmakten gis for kap. 554, post 01 på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.2.

6.4 Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål

Fullmakten gis for overskridelser på kap. 554, post 01 til investeringsformål mot innsparing de fem følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.6.

7. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

Tidspunkter for etatsstyringsmøter og rapporteringer i 2020 framgår av styringskalenderen i vedlegg 1.

7.1 Styringsdialog og rapportering gjennom året

I virksomhets- og økonomiinstruks pkt. 3.2.4 er det stilt krav til oversendelse av halvårsrapport. Rapportene skal inneholde status for det faglige arbeidet, og for den økonomiske situasjonen i virksomheten. Vi ber Distriktssenteret om å sende rapportene til departementet i forkant av begge styringsmøtene i 2020.

Halvårsrapportene skal inneholde disse punktene:

- Aktivitetsrapportering og en vurdering av hvordan aktivitetene bidrar til å oppnå de målene som er satt for de ulike arbeidsområdene.
- budsjett- og regnskapsstatus, (status per 31. april/31. august) med prognose ut året

- en oversikt over utredninger som Distriktssenteret har ansvaret for, og der eventuelle saker av politisk interesse er markert
- dersom Distriktssenteret planlegger vesentlige endringer i virksomheten, eller tar i bruk nye IKT-system, skal dette framgå

7.2 Årsrapport og årsregnskap

Distriktssenteret skal sende årsrapporten for 2020 til departementet innen 15. mars 2021, med kopi til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal tilfredsstillende kravene i virksomhets- og økonomiinstruks for Distriktssenteret. For årsrapporten for 2019 gjelder kravene som har vært gjeldende for 2019, med mindre noe annet fremgår av dette brevet. Rapporten skal inneholde rapportering om mål og oppdrag omtalt i dette tildelingsbrevet, jf. pkt. 3 Mål for 2020 og pkt. 4 Andre forutsetninger og krav.

Som følge av endringene i Bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt 23. september 2019, skal revisjonsberetningen publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai sammen med årsrapporten. Dersom revisjonsberetningen ikke foreligger innen denne fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger. I tillegg skal årsrapporten dateres. Disse endringene gjelder allerede for årsrapporten og revisjonsberetning for 2019.

Det stilles nye krav til rapportering på årsverk i årsrapporten for statlige virksomheter. Informasjons- og veiledningsmateriale blir tilgjengelig i en personalmelding (PM) fra KMD. Kravet gjelder allerede for rapportering for 2019. Vi ber Distriktssenteret om å rapportere tall for antall ansatte og antall avtalte årsverk som er tilgjengelige i SSBs statistikk. I tillegg skal det som tidligere rapporteres antall utførte årsverk etter DFØ-metoden, jf. instruks punkt 3.2.6.

Vi gjør oppmerksom på at det er vedtatt en ny likestillings- og diskrimineringslov med virkning fra 1.1. 2020. I årsrapporten for 2020 skal det derfor rapporteres om likestilling iht. til de nye kravene for redegjørelsesplikten, jf. økonomi- og virksomhetsinstruks pkt. 4.2.3 om arbeidsgiverrollen og § 26 i den nye loven. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har varslet om ny veiledning og malverk for denne rapporteringen.

Distriktssenteret står ansvarlig for at den avlagte årsrapporten er korrekt og komplett ved oversendelse til departementet. Det kan ikke gjøres korrigeringer i årsrapporten etter at den er avlagt, med mindre særskilte forhold gjør det nødvendig.

8. BUDSJETTMESSIGE FORUTSETNINGER

Distriktssenteret har ansvar for å planlegge virksomheten i 2020, slik at etaten kan nå målene innenfor bevilgningsrammene som er gitt i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.

Distriktssenteret kan ikke overskride utgiftsbevilgningene, eller bruke dem til andre formål enn forutsatt av Stortinget, jf. bevilgningsreglementets § 5. Unntak er gitt som fullmakter i pkt. 6 i dette brevet.

Distriktssenteret har ansvar for å iverksette tiltak, slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet forutsetter at Distriktssenteret rapporterer om vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart.

Med hilsen

Anne Karin Hamre (e.f.)
ekspedisjonssjef

Knut Ove Nordås
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen

Vedlegg:
Styringskalender for Distriktssenteret for 2020

Styringskalender for Distriktssenteret for 2020

Måned	Rapportering/møte	Tidspunkt
Januar	Rapportering til statsregnskapet	15.01.2020
	Rapportering om overføring av ubrukt bevilgning	25.01.2020
Februar	Innspill til RNB	18.02.2020
Mars	Årsrapport for 2019	15.03.2020
April	Rapportering til styringsmøtet	14.04.2020
	Framlegging av risikoanalyse	14.04.2020
	Styringsmøte	22.04.2020
Mai	Innspill til Prop. 1 S	10.05.2020
	Innspill til rammefordeling	02.05.2020
	Budsjett- og regnskapsstatus per 31. 4 med prognose ut året	25.05.2020
September	Budsjett- og regnskapsstatus per. 31.8 med prognose ut året	21.09.2020
	Innspill til nysalderingen	19.09.2020
Oktober	Rapportering til styringsmøtet	12.10.2020
	Innspill til nye satsinger og kutt	01.10.2020
	Styringsmøte	21.10.2020
Desember	Innspill til konsekvensjustering (for 2021)	10.12.2020